

KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

**AIKOS IR KITŲ PROFESINIO INFORMAVIMO INTERNETINIŲ
DUOMENŲ BAZIŲ PRISTATYMO METODIKA PROFESIJOS
PATARĖJAMS**

TURINYS

○ Trumpas metodikos aprašas	3
○ Savarankiško mokymosi gairės	4
○ Savarankiško mokymosi medžiaga	5
1. Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema (AIKOS).....	5
1.1. Bendra AIKOS pristatymo medžiaga.....	5
1.2. AIKOS svetainės struktūra	7
1.3. AIKOS svetainės turinys	9
2. Kitos Lietuvos ir užsienio profesinio informavimo internetinės duomenų bazės	10
3. Leidiniai, skirti profesiniam informavimui ir konsultavimui.....	11
4. Profesinio informavimo internetiniai adresai	13
○ Papildomi mokymosi šaltiniai	15
○ Literatūros sąrašas.....	15
○ Interneteka	18
○ Savikontrolės priemonės.....	20

TRUMPAS METODIKOS APRAŠAS

Tikslinė grupė

Profesijos patarėjai.

Tikslas

Suteikti profesijos patarėjams žinių ir įgūdžių, padedančių supažindinti mokinius su AIKOS ir kitomis pagrindinėmis profesinio informavimo internetinėmis duomenų bazėmis bei jų teikiamomis galimybėmis.

Turinys

AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodikoje profesijos patarėjams pristatomos šios temos: AIKOS – atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema; Kitos Lietuvos ir užsienio profesinio informavimo internetinės duomenų bazės; Leidiniai, skirti profesiniam informavimui ir konsultavimui; Profesinio informavimo internetiniai adresai.

Mokymosi rezultatai

1. Apibūdinta ir pristatyta AIKOS sistema.
2. Išmokta naudotis AIKOS ir kitomis profesinio informavimo internetinėmis duomenų bazėmis.

SAVARANKIŠKO MOKYMOŠI GAIŘĖS

AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodikos vartotojui yra sudaroma galimybė pasitikrinti žinių įsisavinimą dviem būdais:

1. Po kiekvieno teminio mokymosi bloko paspaudus esančią nuorodą „Pasitikrinkite šio kurso dalies žinias“ gausite kelis klausimus, kuriuos teisingai atsakius bus galima tęsti mokymąsi. Neteisingai atsakius, po klausimu bus pateikiamas teisingas atsakymas arba nuoroda pakartotinai perskaityti teminį bloką iš kurio turinio buvo užduotas klausimas.
2. „AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodikos profesijos patarėjams“ pabaigoje esantis savikontrolės testas padės skaitytojams geriau įsisavinti metodikos turinį. Neteisingai atsakius, po klausimu bus pateikiamas teisingas atsakymas arba nuoroda pakartotinai perskaityti teminį bloką iš kurio turinio buvo užduotas klausimas.

SAVARANKIŠKO MOKYMOŠI MEDŽIAGA

1. ATVIRA INFORMAVIMO, KONSULTAVIMO IR ORIENTAVIMO SISTEMA (AIKOS)

1.1. Bendra AIKOS pristatymo medžiaga

AIKOS — atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema, plačiam vartotojų ratui teikianti informaciją, kurios pagrindas — valstybinės, žinybinės ir kitos duomenų bazės bei registrai. Internetinis AIKOS svetainės adresas: <http://www.aikos.smm.lt>

AIKOS informacinė sistema leidžia stebėti darbo rinkos ir švietimo sistemos nuolatinę sąveiką, o išanalizavus ir įvertinus švietimo sistemoje bei darbo rinkoje nuolat vykstančius pokyčius, atsiranda galimybė reaguoti į šiuos pokyčius, juos įvertinti ir koreguoti.

AIKOS paskirtis — padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausia specialybę, kurią galima įgyti pirmą kartą ar persikvalifikuoti Lietuvos ir Europos aukštosiose ir profesinėse mokyklose, kaupiant, apdorojant bei įvairioms vartotojų grupėms patogia forma pateikiant lengvai prieinamą informaciją apie mokymosi galimybes.

Pagrindiniai AIKOS tikslai:

1. teikti kokybišką informaciją apie mokymosi galimybes internetu;
2. informuoti ir konsultuoti platų vartotojų ratą nepriklausomai nuo jų amžiaus pasirenkant savo kelią mokymosi bei užimtumo srityse bei aktyviai dalyvaujant savo profesinės karjeros planavime;
3. užtikrinti AIKOS naudojamų registrų duomenų gavėjų internetinį aptarnavimą.

Informaciją vartotojai gauna naudodamiesi struktūrizuota paieška bei nuorodomis į kitus susijusius informacinius šaltinius.

AIKOS numatoma įdiegti keturių tipų paiešką:

1. paiešką pagal kriterijus;
2. apytikslę paiešką pagal raktinius žodžius;
3. bendrąją paiešką tekstinėje informacijoje;
4. jungtinę paiešką.

Įvairioms vartotojų grupėms yra sukurti specialūs informacijos paieškos algoritmai, kurie padeda greičiau rasti aktualią informaciją. Informacija stojantiesiems pateikiama tik apie tas aukštąsias ir profesines mokyklas, priėmimo į jas sąlygas, studijų ir mokymo programas, į kurias bus priimama mokytis einamaisiais metais. Kitoms vartotojų grupėms pateikiama visa informacija apie visas mokyklas, studijų ir mokymo programas, tačiau atsižvelgiama į turimą asmens išsilavinimą.

Informaciją apie bendrojo lavinimo mokyklas mokiniai gali rasti ieškodami pagal turimą

išsilavinimą, teritoriją, mokyklos tipą, paskirtį, mokymo kalbą ir kt.

Stojantieji į profesines mokyklas gali rasti bendrąsias priėmimo į profesines mokyklas taisykles ir informaciją apie mokymo programas ieškodami pagal turimą išsilavinimą, norimą įgyti kvalifikaciją, teritoriją, profesinės mokyklos pavadinimą ir kt.

Stojantieji į aukštąsias mokyklas gali rasti bendrojo priėmimo į aukštąsias mokyklas bei priėmimo į konkrečias aukštąsias mokyklas taisykles ir informaciją apie studijų programas ieškodami pagal turimą išsilavinimą, norimą įgyti profesinę kvalifikaciją ar kvalifikacinį laipsnį, aukštosios mokyklos tipą ar pavadinimą, studijų pakopą ir kt.

Siekiantieji tobulinti savo kvalifikaciją gali rasti informaciją apie jiems skirtas kvalifikacijos tobulinimo programas ir renginius pagal programų sritis, renginių vietą, laiką ir kt.

Darbdaviai ras informaciją apie juos dominančių kvalifikacijų specialistų rengimo programas ieškodami pagal kvalifikaciją, švietimo sritį, posritį, programos lygmenį ar tipą, mokyklą ir kt. Darbdaviai taip pat ras informacijos apie bedarbių skaičių pagal švietimo posričius, baigtas mokyklas, įgytą kvalifikaciją ir teritorijas.

Informacijos paiešką palengvina „AIKOS bendrieji dalykai“ nuorodoje esantis „Svetainės žemėlapis“.

Nuolat atnaujinamoje AIKOS svetainėje išsamiai pateikiamos registrų naujienos, švietimo ir mokslo institucijų sąrašai (nurodomi adresai, telefonai, oficialus studentų / moksleivių bei pedagogų skaičius), išduotos mokymo licencijos, įvairūs internetiniai adresai ir kita profesiniam informavimui aktuali informacija.

AIKOS interneto svetainėje šiuo metu yra sukurtos vienuolika vartotojų grupių:

1. stojantieji;
2. mokiniai;
3. asmenys, iškritę iš švietimo sistemos;
4. tobulinantieji kvalifikaciją;
5. neįgalieji;
6. konsultantai;
7. politikai;
8. darbdaviai;
9. imigrantai;
10. kaliniai;

11. registruotas vartotojas – asmuo, užpildęs registracijos formą ir gavęs vartotojo vardą ir slaptažodį, suteikiančius teisę naudotis išsamesne tinklo informacija bei neviešomis AIKOS funkcijomis.

Priklausomai nuo to kokiai grupei priklauso, vartotojas gauna jam skirta informacijos bloką.

1.2. AIKOS svetainės struktūra

AIKOS svetainės tituliniam puslapyje yra išskirtos trys pagrindinės zonos.

Horizontalioje svetainės titulinio puslapio zonoje yra pateikiamos nuorodos į šiuos keturis puslapius: „Profesijos“, „Kvalifikacijos“, „Studijų ir mokymo programos“, „Švietimo ir mokslo institucijos“.

Horizontalios zonos dešinėje pusėje yra šie mygtukai:

- – parengimas spausdinimui;
- – sugrįžimas į pradinį AIKOS puslapį;
- – laiško siuntimas svetainės administratoriui;
- – svetainės medžio atidarymas;
- , – kalbos pasirinkimas;

Užrašas „**Neįgaliesiems**“ – svetainės versijos, skirtos neįgaliesiems vartotojams atidarymas.

Vertikalioje svetainės titulinio puslapio zonoje yra pateikiamos šios nuorodos:

1. AIKOS tikslai;
2. Vartotojai;
3. Registrai ir DB;
4. Europass pažymėjimų priedėliai;
5. Suvestinės lentelės;
6. Klasifikatoriai;
7. PLOTEUS;
8. Partneriai;
9. Pagalba;
10. DUK;
11. AIKOS bendrieji dalykai.

Vertikalios zonos viršuje pateikiamas „Bendrosios paieškos laukas“. Paspaudus šioje zonoje esantį AIKOS logotipą iš bet kurio tuo metu atidaryto puslapio grįžtama į AIKOS titulinį puslapį.

Centrinėje svetainės titulinio puslapio zonoje atrinkta informacija aktuali svetainę gausiausiai lankantiems vartotojams: mokiniams, stojantiems ir tobulintiems kvalifikaciją.

„AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodika profesijos patarėjams“

Papildoma mokymosi medžiaga

AIKOS TINKLALAPIO TITULINIS LAPAS

AIKOS TINKLALAPIO TITULINIS LAPAS

Profesijos Kvalifikacijos Studijų ir mokymo programos Svetainė ir mokslo institucijos

ATVIRA INFORMAVIMO KONSULTAVIMO SISTEMA

331404 362

Generuoti paieška

- ▶ VARTOTOJAI
- ▶ EUROPOS PAŽYVĖJIMŲ PRIEDĖLIAI
- ▶ REGISTRAL IR DB
- ▶ SUVESTINĖS LENTELĖS
- ▶ KLASIFIKATORIAI
- ▶ PLOTEIS
- ▶ PARTNERIAI
- ▶ AIKOS BENDROSIJŲ DALYVAI

Mokiniai

Noriu sužinoti apie darbo pasaujį

- Esu 1-4 klasės mokinys
- Esu 5-8 klasės mokinys
- Esu 9-12 klasės mokinys

Stojantieji

Ieškau mokymosi galimybių 2007 m.

- Priėmimo taisyklės
- Paieška pagal profesijas
- Paieška pagal profesinio mokymo programas
- Profesinės mokyklos, kuriose priimama 2007 m.
- Paieška pagal aukštųjų studijų programas
- Aukštosios mokyklos, kuriose priimama 2007 m.

Tobulinamasis

Ieškau kvalifikacijos tobulinimo:

- programos
- renginio
- įstaigos

AIKOS | Užskovas - Švietimo ir mokslo ministerija | Svetainės administratorius - webmaster@aikos.smm.lt
Duomenis parengė Švietimo ir mokslo ministerija, Statistikos departamentas ir Lietuvos darbo birža. Čiaudiant būna nurodyti šaltiniai

1.3. AIKOS svetainės turinys

„Svetainėje publikuojami švietimo registrų „Švietimo ir mokslo institucijos“, „Studijų ir mokymo programos“, „Mokymo licencijos“, „Išsilavinimo pažymėjimų blankai“, „Kvalifikacijos tobulinimo programos ir renginiai“ duomenys, registrų naudojami klasifikatoriai, bei pagal registrų informaciją suformuojama statistika. Taip pat publikuojama statistika, gaunama iš Statistikos departamento, Darbo biržos ir Darbo rinkos mokymo tarnybos, bei nuorodos į susijusius informacinius šaltinius“ (AIKOS, 2007).

2. KITOS LIETUVOS IR UŽSIENIO PROFESINIO INFORMAVIMO INTERNETINĖS DUOMENŲ BAZĖS

Kitos Lietuvos ir užsienio profesinio informavimo internetinės duomenų bazės yra:

1. Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos tinklapyje <http://www.lamabpo.lt> pateikiamos bendrojo priėmimo į aukštąsias mokyklas Lietuvoje taisyklės;
2. studijų pristatymui skirtoje interneto svetainėje (<http://www.studijos.lt>) būsimi studentai gali rasti konkursinio balo skaičiuoklę, kuria galima apskaičiuoti prognozuojamą konkursinį balą;
3. Europos Komisijos iniciatyva sukurti interneto vartai apie mokymosi galimybes – PLOTEUS (www.ploteus.net). Jų paskirtis – paskatinti Europos piliečių mobilumą mokymosi ir studijų tikslais. Jie skirti įvairių interesų vartotojams – nuo norinčių studijuoti iki profesinio konsultavimo specialistų. Čia galima rasti medžiagos apie Europos šalių švietimo sistemas, nuorodas į egzistuojančius informacijos šaltinius;
4. Euroguidance informacinės sistemos tinklapyje (<http://euroguidance.lt>) profesijos patarėjams ir konsultantams, profesinio orientavimo specialistams bei institucijoms, sprendžiančioms su mobilumu susijusius klausimus švietimo ir užimtumo sektoriuose pateikiama metodinė informacija apie mokymosi programas ir įstaigas, seminarus ir tarptautines konferencijas, profesijų aprašai, įvairūs testai, strateginiai dokumentai bei naudingos nuorodos į internetinius informacijos resursus nacionalinėje ir tarptautinėse duomenų bazėse, Euroguidance svetainėje pateikiami jaunimui skirti leidiniai: „Profesijos vadovas 2007“ ir „Karjeros planavimo žingsniai“;
5. informacija apie mokymosi ir darbo galimybes Europoje – EURES (<http://europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=lt>);
6. On the Move (<http://www.onthemove-eu.hi.is>) – jauniems žmonėms skirtas interaktyvus informacijos šaltinis apie studijas ir darbą Europos valstybėse. Medžiagos galima rasti ir lietuvių kalba;

3. LEIDINIAI, SKIRTI PROFESINIAM INFORMAVIMUI IR KONSULTAVIMUI

Pagrindiniai leidiniai skirti profesiniam informavimui ir konsultavimui:

1. **Profesijos vadovas.** Kasmetinis leidinys. Vilnius. 2007 m. ES Leonardo da Vinčio programos koordinavimo paramos fondas (Euroguidance-Lietuva). Tinklapyje <http://www.euroguidance.lt> pateikiama internetinė šio leidinio versija.
2. **Kur stoti?** Kasmetinis žurnalas moksleiviams. Redaktorius L. Pupelis. 2006. Kaunas, Leidybos studija.
3. **Kur mokytis?** Žinynas. Redaktorė I. Germanovič. 2006. Vilnius, UAB „Infoleidyba“.
4. **Kur mokytis ir persikvalifikuoti? Kaip įsidarbinti užsienyje?** Žinynas. 2004. Kaunas, Audronės skaitykla.
5. **Kur stoti Europoje ir JAV?** Redaktorius L. Pupelis. 2006. Kaunas, Leidybos studija.
6. **Profesinio informavimo mokymo programa.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20mokymo%20programa_VDU.pdf
7. **Profesinio informavimo A metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20A%20metodika_VDU.pdf
8. **Profesinio informavimo B metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20B%20metodika_VDU.pdf
9. **Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo mokymo programa.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_mok_progr.VDU.pdf
10. **Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo C metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_C%20metodika.VDU.pdf

„AIKOS ir kitų profesinio informavimo internetinių duomenų bazių pristatymo metodika profesijos patarėjams“

11. **Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo D metodika.** Vadovas K. Pukelis. 2007. VDU, ŠMM. Vilnius, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_D%20metodika.VDU.pdf
12. **Profesinio informavimo standartas.** Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20standartas_VDU.pdf
13. **Profesijos konsultanto profesijos standartas.** Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesijos%20konsultanto%20profesijos%20standartas_VDU.pdf

4. PROFESINIO INFORMAVIMO INTERNETINIAI ADRESAI

<i>Nr.</i>	<i>Tematika</i>	<i>Internetiniai adresai</i>
1.	Profesijos	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.ldrmt.lt/mod/klasifikatorius/ (Profesijų klasifikatorius) • http://www.euroguidance.lt/profesijosvadovas2006/gui/index.htm (Profesijų vadovas) • http://www.darborinka.lt/profesijos/ (Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimas) • http://www.manager.lt/karjera/literatura/100_profesiju_jums.pdf • http://www.manager.lt/karjera/literatura/Profesiju_aplankas.pdf
2.	Darbo pasaulis	<ul style="list-style-type: none"> • www.ldb.lt (Lietuvos darbo birža) • www.ldb.lt/eures (Lietuvos darbo birža) • http://europa.eu.int/ploteus/portal/ (PLOTEUS)
3.	Licencijuoti testai	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.euroguidance.lt/profesijosvadovas/gui/ (E. A. Klimovo „Diferencinis - diagnostinis klausimynas“) • http://www.profesijupasaulis.lt/ (Interesų klausimynas, gebėjimų klausimynas, profesijos pasirinkimo testas pagal darbe dėvimus drabužius)
4.	Profesinis informavimas	<ul style="list-style-type: none"> • www.aikos.smm.lt (Švietimo ir mokslo ministerija) • http://www.darborinka.lt/?pid=350 (Konsultavimas internetu)
5.	Švietimo ir mokslo institucijos	<ul style="list-style-type: none"> • www.aikos.smm.lt • www.lamabpo.lt
6.	Elektroninė stojamojo balo skaičiuoklė	<ul style="list-style-type: none"> • www.stojimai.lt • www.studijos.lt
7.	Profesinio informavimo ir konsultavimo standartai	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20standartas_VDU.pdf (Profesinio informavimo standartas. Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.) • http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesijos%20konsultanto%20profesijos%20standartas_VDU.pdf (Profesijos konsultanto profesijos standartas. Vadovas K. Pukelis. 2006. VDU, ŠMM.)

Pasitikrinkite šios kurso dalies žinias

1. Ką reiškia trumpinys AIKOS? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- Autonomiška informacijos kaupimo ir organizavimo sistema
- Autonomiška informavimo ir konsultavimo organizacijų sąjunga
- Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema

2. Kokia yra AIKOS paskirtis pagal pateiktą medžiagą? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- padėti žmogui pasirinkti jo vidinę asmenybės struktūrą atitinkančią ir darbo rinkoje reikalingą profesiją
- padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausią specialybę
- padėti žmogui susiorientuoti mokymosi / studijų galimybose ir darbo rinkoje

3. AIKOS interneto svetainėje šiuo metu yra sukurta vienuolika vartotojų grupių *(pažymėkite, kurios penkios iš čia pateiktų vartotojų grupių yra teisingos):*

- dirbantys asmenys
- mokytojai
- mokiniai
- teisininkai
- stojantieji
- tobulinantieji kvalifikaciją
- bedarbiai
- mokinių tėvai
- darbdaviai
- registruoti vartotojai

4. Kokioje užsienio profesinio informavimo ir konsultavimo svetainėje yra pateiktas leidinys jaunimui „Profesijos vadovas“? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- PLOTEUS
- Euroguidance
- Eures
- On the Move

PAPILDOMI MOKYMOŠI ŠALTINIAI

LITERATŪROS SARAŠAS

1. *A Memorandum on Lifelong Learning*, Commission of the European Communities (2000).
2. Arnold J. (1997). Nineteen propositions concerning the nature of effective thinking for career management in a turbulent world. *British Journal of Guidance and Counselling*, 25 (4).
3. Brown P., Green A., Lauder H. (2001). *High Skills: Globalization, Competitiveness and Skill Formation*. Oxford University Press.
4. Fukuyama Sh. (1882). *Profile Guidelines for Teachers*. Ashiya Hyago. Japan: Ashiya University Press.
5. Fukuyama Sh. (1980). Vocational Guidance as Foundation of the Human Existency. 2-nd *International Conference on Vocational Guidance at Ashiya University*. Oct. 29–31, Ashiya Hyago. Japan.
6. Fukujama Sh. (1984). *F – test for Appraising the Ability to Choose Methodically Among Occupations*. Ashiya. Hyogo Japan: Ashiya College Press.
7. Galkytė H. (1977). *Mokinių sugebėjimo analizuoti savo galimybes, renkantis profesiją ugdymas*. Vilnius.
8. Gučas A. (1937). Pašaukimas ir darbas. *Psichotechnikos bruožai tėvams, mokytojams ir įmonininkams*. Kaunas.
9. Herr E. L., Cramer S. H. (1984). *Career Guidance Through the Life Span*. Boston, Toronto
10. Hesketh B. (1982). Decision-Making Style and Career Decision-Making Behaviours Among School Learners. *Journal of Vocational Behaviour*, No 20.
11. Hoyt K. B. (1979). *A Primer for Career Education*. Washington, D.C.
12. Holland J. L. (1973). Making Vocational Choices. Theory of Careers. *Englewood Cliffs*, NJ: Prentice – Hall.
13. Inglar T., Bjerknæs E., Lappen R., Tobiassen T. (2002). *Mokymasis ir konsultavimas*. Kaunas: VDU.
14. Jautaitė B. (1993). Vyresniųjų moksleivių darbinio apsisprendimo sunkumai ir trūkumai. *Acta Pedagogica Vilnensia*. Vilnius.
15. Jovaiša L. (1975). *Psichologinė diagnostika*. Kaunas.
16. Jovaiša L. (1998). Profesinio konsultavimo organizavimas. *Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos*, Nr 1. Kaunas: VDU.

17. Jovaiša T., Orenienė R. (2003). Profesinis konsultavimas žmogiškųjų išteklių plėtros kontekste. *Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos*, Nr. 7. Kaunas: VDU.
18. Laužackas R., Stasiūnaitė E., Teresevičienė M. (2005). *Kompetencijų vertinimas neformaliajame ir savaiminiame mokymesi*. Kaunas: VDU
19. Laužikas J. (1937). Kuo aš būsiu? *Mokslo dienos*, Nr. 6/7.
20. Laužikas J. (1969). Pažangiųjų Lietuvos psichologų pirmieji žingsniai darbo psichologijos ir profesinio orientavimo srityje. *Profesinio orientavimo klausimai*. Kaunas.
21. Laužikas J. (1972). Mokinių psihodiagnostikos ir atrankos klausimai mūsų šalyje. *Psichodiagnostikos problemos*. Vilnius.
22. Liaugminas A. (1940). *Bendrosios inteligencijos testai*. Kaunas.
23. Natham R., Hill L. (1992). *Career Councelling*.
24. Parsons T. (1909). *Chosing a Vocation*. New York: Free Press.
25. Petrauskaitė R. (1993). Profesijos pasirinkimo racionalumas kaip psihopedagoginė problema. *Acta Peadagogica Vilnensia*. Vilnius: VU.
26. *Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga* (2004). Vilnius.
27. *Profesijos patarėjų mokymo metodinės medžiagos papildymas* (2004). Vilnius.
28. *Review of career guidance policies in 11 acceding and candidate countries synthesis report July* (2003).
29. Rubinton N. (1980). Instruction in Career Decision-Making and Decision-Making Styles. *Journal of Counseling Psychology*, 27.
30. Stanišauskienė V. (2000). *Rengimosi karjerai proceso socioedukaciniai pagrindai ir jo prielaidos Lietuvos bendrojo lavinimo mokykloje*. Daktaro disertacija. Kaunas: KTU.
31. Super D. E. (1961). Consistency and Wisdom of Vocational Preference as Indices of Vocational Maturity in the Ninth Grade. *Journal of Educationnal Psychology* 62, No 1.
32. Super D. E. (1962). *Appraising Vocational Fitness*, No. 4.
33. Tilinghast B. S. Jr. (1964). Choice Orientations of Guidance. *Vocational Guidance Quaterly*, 13.
34. Vabalas – Gudaitis J. (1928). Kas yra psihotechnika. *Kultūra*, Nr. 5.
35. Vabalas – Gudaitis J. (1938). Pedagoginio pašaukimo sąvoka. *Mokykla ir gyvenimas*, Nr.6/7.
36. Vytauto Didžiojo universitetas. (2006). Vadovas Laužackas R. [Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos \(AIKOS\) ir užsienio profesinio informavimo sistemų turinio lyginamoji studija](http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/AIKOS_ir_uzs_prof_inf_sist_turinio_lyg_studija.pdf). Vilnius, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/AIKOS_ir_uzs_prof_inf_sist_turinio_lyg_studija.pdf
37. Vytauto Didžiojo universitetas. (2006). Profesinio informavimo standartas. Vadovas Pukelis K. 2006. VDU, ŠMM.

http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20standartas_VDU.pdf

38. Vytauto Didžiojo universitetas. (2006). [Profesijos konsultanto profesijos standartas](#). Vadovas Pukelis K. 2006. VDU, ŠMM.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesijos%20konsultanto%20profesijos%20standartas_VDU.pdf
39. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinio informavimo mokymo programa](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20mokymo%20programa_VDU.pdf
40. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinio informavimo A metodika](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20A%20metodika_VDU.pdf
41. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinio informavimo B metodika](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Profesinio%20informavimo%20B%20metodika_VDU.pdf
42. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo C metodika](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_C%20metodika.VDU.pdf
43. Vytauto Didžiojo universitetas. (2007). Vadovas Pukelis K. [Profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo mokymo programa](#). Vilnius, ŠMM, Mintis.
http://www.smm.lt/es_parama/docs/projektai/pos_rez/Pkpgu_mok_progr.VDU.pdf

INTERNETEKĀ

Lietuvos internetinių svetainių sąrašas

Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema (AIKOS)	www.aikos.smm.lt
Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija	http://www.lamabpo.lt
Nacionalinis egzaminų centras	http://www.egzaminai.lt
Švietimo ir mokslo ministerija	www.smm.lt
Gidas į profesijų pasaulį	http://www.profesijupasaulis.lt
Respublikiniai mokinių techninės kūrybos rūmai, Karjeros planavimo centras	www.rmtkr.lt/
Jaunimo karjeros centras	www.vdu.lt/jkc/
Lietuvos darbo birža	www.ldb.lt
Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba	www.darborinka.lt
Karjeros projektavimo sąvokų žodynas	http://glossary.ambernet.lt
Profesijų klasifikatorius	www.ldrmt.lt/mod/klasifikatorius

Užsienio internetinių svetainių sąrašas

Association of Graduate Recruiters	www.agr.org.uk
GUIDENET	www.guidenet.org
Association of Graduate Careers Advisory Services	www.agcas.org.uk
Careers Education Support Programme	www.cegnet.co.uk
Careers Europe	www.careerseurope.co.uk
Careers Research and Advisory Centre (CRAC)	www.crac.org.uk
Careers Scotland	www.careers-scotland.org.uk
Careers Wales	www.careerswales.com
Connexions	www.connexions.gov.uk
Department for Education and Skills	www.dfes.gov.uk
Department for Employment and Learning Northern Ireland	www.delni.gov.uk
Educational Guidance Service for Adults (Northern Ireland)	www.egsa.org.uk
Euroguidance	www.euroguidance.net
European Centre for the Development of Vocational Training	www.cedefop.eu.int
Federation of Professional Associations in Guidance	www.fedpig.com
Guidenet	www.guidenet.org
IAG Partnerships	www.lifelonglearning.co.uk
Institute of Careers Guidance	www.icg-uk.org

International Association of Career Management Professionals	www.iacmp.org
International Association for Educational and Vocational Guidance	www.iaevg.org
Jobcentre Plus	www.jobcentreplus.gov.uk
Learn Direct	www.learnirect.co.uk
Learning and Skills Council	www.lsc.gov.uk
Learning and Skills Development Agency	www.llda.org.uk
Life-long learning	www.lifelonglearning.co.uk
National Association of Careers and Guidance Teachers	www.nacgt.org.uk
National Association for Managers of Student Services	www.namss.org.uk
National Association for Careers Education and Counselling	www.crac.org.uk
New Deal	www.newdeal.gov.uk
Office for Standards in Education	www.ofsted.gov.uk
Organisation for Economic Co operation and Development	www.oecd.org
Qualifications and Curriculum Authority	www.qca.org.uk
The Guidance Council	www.guidancecouncil.com
Third Age Network	www.taen.org.uk

SAVIKONTROLĖS TESTAS

1. Ką reiškia trumpinys AIKOS? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- Autonomiška informacijos kaupimo ir organizavimo sistema
- Autonomiška informavimo ir konsultavimo organizacijų sąjunga
- Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema

2. Kokia yra AIKOS paskirtis pagal pateiktą medžiagą? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- padėti žmogui pasirinkti jo vidinę asmenybės struktūrą atitinkančią ir darbo rinkoje reikalingą profesiją
- padėti Lietuvos asmenims pasirinkti paklausią specialybę
- padėti žmogui susiorientuoti mokymosi / studijų galimybose ir darbo rinkoje

3. AIKOS interneto svetainėje šiuo metu yra sukurta vienuolika vartotojų grupių *(pažymėkite, kurios penkios iš čia pateiktų vartotojų grupių yra teisingos)*:

- dirbantys asmenys
- mokytojai
- mokiniai
- teisininkai
- stojantieji
- tobulinantieji kvalifikaciją
- bedarbiai
- mokinių tėvai
- darbdaviai
- registruoti vartotojai

4. Kokioje užsienio profesinio informavimo ir konsultavimo svetainėje yra pateiktas leidinys jaunimui „Profesijos vadovas“? *(pažymėkite vieną teisingą atsakymą)*

- PLOTEUS
- Euroguidance
- Eures
- On the Move